Kinh Kaṇṇakatthala (Kaṇṇakatthala Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

90. KINH KANNAKATTHALA • •

(Kannakatthala Suttẩỷ

375. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn trú tại Ujunna, gần Lộc Uyển ở Kannakatthala. Lúc bấy giờ, Vua Pasenadi nước Kosala đi đến Ujunna có công việc. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala bảo một người: - Đến đây, này người kia, hãy đi đến Thế Tôn! Sau khi đến, nhân danh ta, cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn và hỏi thăm có ít bệnh, ít não, khinh an, có mạnh khỏe, lạc trú và thưa như sau: "Bạch Thế Tôn? Vua Pasenadi nước Kosala cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn5 hỏi thăm có ít bệnh, ít não, khinh an, có mạnh khỏe, : _ r lạc trú kh6ng?" Và thưa như sau: “Bạch Thê Tôn, hôm nay Vua Pasenadi nước Kosala, sau buổi ăn sáng, sẽ đến yết kiến Thế Tôn.,, -Thưa vâng? tâu Đại vương. Người ấy vâng đáp Vua Pasenadi nước Kosala, đi đến chỗ Thế T6n, sau khi đến, đảnh lễ Thế Tôn và ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, người ấy bạch Thế Tôn: -Bạch Thế Tôn, Vua Pasenadi nước Kosala cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn? hỏi thăm có ít bệnh5 ít não, khinh an, có mạnh khỏe, lạc trú không và thưa như sau: "Bạch Thê Tôn, hôm nay Vua Pasenadi nước Kosala, sau buôi ăn sáng, sẽ đến yết kiến Thế Ton?9 Hai chị em Somã và Sakulã12 được nghe: "H6m nay Vua Pasenadi nước Kosala sau buổi ăn sáng, sẽ đến yết kiến Thế Tôn.,, Rồi hai chị em Somã và Sakulã đi đến Vua Pasenadi nước Kosala tại phòng ăn, và thưa như sau: -Tâu Đại vương, hãy nhân danh chúng thiếp cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn, hỏi thăm có được ít bệnh? ít não, khinh an, có mạnh khỏe, lạc trú không và thưa giúp: "Bạch Thế Tôn5 chị em Somã và Sakulã cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn, hỏi thăm có được ít bệnh5 ít não, khinh an5 có mạnh khỏe, lạc trú không?" 376. Rôi Vua Pasenadi nước Kosala sau buôi ăn sáng đi đên Thê Tôn, sau khi đảnh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, Vua Pasenadi nước Kosala bạch Thế Ton:

1 Kinh tương đương trong bộ Trung A-hàm kinh ìảNhứt thiết trí kinh (roi. 0026.212. 0792cl3). 2 MA. III. 356 nói hai chị em đều làm vợ của Vua Pasenadi.

Bạch Thế Tôn, hai chị em Somã và Sakulã cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn, hỏi thăm Thế Tôn có được ít bệnh, ít não? khinh an, có mạnh khỏe, lạc trú không? Thưa Đại vương, vì sao hai chị em Somã và Sakulã lại không thể nhờ một vị đưa tin khác? —Bạch Thế Tôn, hai chị em Somã và Sakulã có nghe: "Hom nay Vua Pasenadi nước Kosala sau buổi ăn sáng, sẽ yêt kiên Thế T6n." Rồi hai chị em Somã và Sakulã đi đến con tai phòng ăn và thưa như sau: "Tâu Đại vương, hãy nhân danh chúng thiếp cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn, hỏi thăm có được ít bệnh, ít não, khinh an, có manh khỏe, lạc trú không và thưa: 'Bạch Thê Tôn, hai chị Somã và Sakulã cúi đầu đảnh lễ chân Thế Tôn, hỏi thăm [Thế Tôn] có được ít bệnh, ít não, khinh an, có mạnh khỏe, lạc trú không?5,5 —Thưa Đại vương, mong rằng hai chị em Somã và Sakulã được hạnh phúc! 377. Rồi Vua

Pasenadi nước Kosala bạch Thế Tôn: Bạch Thế Tôn, con có nghe như sau: "Sa-m6n Gotama có nói: 'Không có một Sa-môn hay một Bà-la-môn nào toàn tri, toàn kiến, có thể tự cho là chứng được tri kiến viên mãn; sự tình như vậy không thể xảy ra.5,5 Bạch Thế Tôn, những ai nói như sau: "Sa-môn Gotama có nói: 'Không có một Sa-môn hay Bà-la-môn nào toàn tri, toàn kiến có thể cho là chứng được tri kiến viên mãn; sự tình như vậy không thể xảy ra.'" Bạch Thế Tôn, có phải những vị ấy nói lời Thế Tôn nói, họ không xuyên tạc Thế Tôn không đúng như thật, họ giải thích pháp đúng pháp và những ai nói hợp pháp, đúng pháp sẽ không có cơ hội để chỉ trích hay không?3 Thưa Đại vương, những ai nói như sau: "Sa-m6n Gotama có nói: 'Không có một Sa-môn hay Bà-la-môn nào toàn tri, toàn kiến, có thể cho là chứng được tri kiên viên mãn; sự tình như vậy không thê xảy ra'", những vị nói như vậy không nói đúng lời Ta nói9 và họ xuyên tạc Ta một cách hư ngụy, không đúng sự thạt. 378. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala nói với Tướng quân Vidũdabha: Này Tướng quân, ai đã đem vân đê này vào trong nội cung? -Tâu Đại vương, Bà-la-môn Saftjaya, thuộc dòng họ Ãkãsa. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala cho gọi một người: —Đến đây, này người kia, hãy nhân danh ta, bảo với Bà-la-môn Saftjaya thuộc dòng họ Akãsa: “Thua Tôn giả, Vua Pasenadi nước Kosala cho gọi Tôn giả.” —Thưa vâng, tâu Đại vương. Người ấy vâng đáp Vua Pasenadi nước Kosala, đi đến Bà-la-môn Sanjaya thuộc dòng họ Akãsa, sau khi đến, liền thưa với Bà-la-môn Sanjaya thuộc dòng họ Ãkãsa: "Thua Tôn giả, Vua Pasenadi nước Kosala cho gọi Tôn giả.”

3 Xem MI. 368; II. 77,222, 243.

90. KINH KANNAKATTHALA 685

Rồi Vua Pasenadi nước Kosala bạch Thế Tôn: -Bach The Ton, rat co the những điêu The Ton nói ve một vân de khac, được người ta gán vào một vấn đề khác. Bạch Thế Tôn, liên hệ vấn đề gì Thế Tôn tự xem là nói những lời nói ấy? Thưa Đại vương, Ta tự xem là đã nói những lời như sau: "Không có một Sa-môn hay Bà-la-môn nào có thể trong một lúc4 biết hoàn toàn và thấy hoàn toàn, không thể có sự tình như vậyy Bạch Thế Tôn, Thế Tôn thuyết có nhân duyên (heturũpam). Bạch Thế Tôn5 Thế Tôn thuyết liên hệ đến nhân duyên và nói như sau: "Không có một Sa-môn nào hay Bà-la-môn nào có thể trong một lúc biết hoàn toàn và thấy hoàn toàn, không thể có sự tình như vậy.,, Bạch Thế Tôn, có bốn giai cấp này: Sát-đế-lỵ, Bà-la-môn, Phệ-xá (Vessa) và Thủ-đà (Sudda). Bạch Thế Tôn, giữa bốn giai cấp này, có những khác biệt nào, sai biệt nào? Thưa Đại vương, có bốn giai cấp này: Sát-đế-lỵ5 Bà-la-môn, Phệ-xá và Thủ-đà. Thưa Đại vương, giữa bốn giai cấp này, hai giai cấp Sát-đế-lỵ và Bà- la-môn được xem là tối thượng về xưng hô; hai giai cấp kia từ chỗ ngồi đứng dậy, chăp tay và giúp đỡ họ các công việc. —Bạch Thế Tôn5 con không hỏi về hiện tại. Bạch Thế Tôn, con hỏi về tương lai. Bạch Thế Tôn, có bốn giai cấp này: Sát-đế-lỵ, Bà-la-môn5 Phệ-xá và Thủ- đà. Bạch Thế Tôn, trong bốn giai cấp này, có những khác biệt nào, sai biệt nào? 379. Thưa Đại vương, có năm tinh cần chi này.5 Thế nào là năm? Ở đây, thưa Đại vương, Tỷ-kheo có lòng tin, tin tưởng sự giác ngộ của Như Lai: "Bây là Thế Tồn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc5 Thiện Thệ, Thế Gian Giải, vố Thượng Si, Điều Ngự Trượng Phu,

Thiên Nhơn Su, Phật, Thế Tôn. Vị ấy ít bệnh5 ít não, sự tiêu hóa được điều hòa, không lạnh quá, không nóng quá, trung binh, hợp với tinh tấn. Vị ấy không gian trá5 không xảo trá, nêu rõ tự mình như chơn đối với bậc Đạo su, đối với các vị sáng suốt hay đối với các đồng Phạm hạnh. Vị ấy sống siêng năng? tinh tấn, từ bỏ các ác pháp, thành tựu các thiện pháp, kiên c6, kiên trì, không từ bỏ gánh nặng đôi với thiện pháp. Vị ấy có trí tuệ, thành tựu trí tuệ về sự sanh diệt các pháp, với sự thể nhập của các bậc Thánh, đưa đến chơn chánh đoạn diệt các khổ dau." Thưa Đại vương, có bốn giai cấp này: Sát-đế-lỵ, Bà-la-môn, Phệ-xá5 Thủ-đà. Và nếu các giai câp này thành tựu năm tinh cân chi này, như vậy sẽ đưa đên hạnh phúc, an lạc lâu dài cho họ. Bạch Thế Tôn, có bốn giai cấp này: Sát-đế-lỵ5 Bà-la-môn, Phệ-xá, Thủ- đà. Nếu những vị này thành tựu năm tinh cần chi này, bạch Thế Tôn, ở đây có sự khác biệt gK có sự sai biệt gì?

4 Sakidẹva. MA. III. 357 viết rằng người có một hướng tâm, một tưởng, một nhận thức có thể biết và thấy toàn thể quá khứ, vị lai và hiện tại. 5 Như MIL 95.

Thưa Đại vương, ở đây, Ta nói đến sự sai biệt trong tinh cần. Ví nhu, thưa Đại vương, giữa những con voi đáng được điều phục, hay những con ngựa đáng được điều phục, hay những con bò đáng được điêu phục, có hai con voi, hai con ngựa, hay hai con bò được khéo điều phục? được khéo huấn luyện; và có hai con voi, hai con ngựa, hay hai con bò không được khéo điều phục, không được khéo huấn luyện. Thưa Đại vương, Đại vương nghĩ thế nào? Hai con voi, hai con ngựa, hay hai con bò được khéo điều phục, được khéo huấn luyện, có phải chúng được điều phục, đạt được khả năng điều phục (dantakãranam), chúng được điều phục, đạt được vị trí điều phục (dantabhũmim)! -Thưa vâng, bạch Thế Tôn. Còn hai con voi, hai con ngựa, hay hai con bò không được khéo điều phục kia, không được khéo huấn luyện kia, không được điều phục mà chủng đạt được khả năng điều phqc, không được điêu phục mà chúng đạt được vị trí điều phục như hai con voi, hai con ngựa, hay hai con bò được khéo điều phục kia, được khéo huấn luyện kia? - Thưa không, bạch Thế Tôn. —Cũng vậy, thưa Đại vương, những gì đạt được do lòng tin, do ít bệnh tật, do không gian trá, không dối trá, do tinh cần tinh tấn, do trí tuệ; cũng sẽ do bất tín, do nhiều bệnh tật? do xảo trá, do dối trá đạt được5 sự tình như vậy không thể xảy ra. 380. Bạch Thế Tôn, Thế Tôn thuyết có nhân duyên, Thế Tôn thuyết liên hệ đến nhân duyên. Bạch Thế Tôn, có bốn giai cấp này: Sát-đế-lỵ? Bà-la-môn, Phệ-xá, Thủ-đà. Và nếu các vị này thành tựu năm tinh cần chi này, nếu họ chơn chánh tinh cần, thì bạch Thế Tôn, có thể có sự khác biệt nào9 có thể có sự sai biệt nào giữa các vị này không? Thưa Đại vương, Ta nói không có sự khác biệt gì về phương diện giải thoát đối với giải thoát. Ví như, thưa Đại vương, một người đem củi khô từ cây Sa-la lại và nhen lửa, lửa sẽ hiện ra. Và một người khác đem củi khô từ cây Sãka6 lại và nhen lửa, lửa sẽ hiện ra. Rồi có một người khác đem củi khô từ cây xoài lại và nhen lửa, lửa sẽ hiện ra. Rồi có một người khác đem củi khô từ cây Ưdumbara lại và nhen lửa, lửa sẽ hiện ra. Thưa Đại vương, Đại vương nghĩ thế nào? Vì rằng các loại củi dùng để nhen lửa sai khác, vậy có những sai khác gì, giữa ngọn lửa với ngọn lửa, giữa màu sắc với màu sắc, giữa ánh sáng với ánh sáng? - Thưa không, bạch Thế Tôn. Cũng

vậy, thưa Đại vương, với sức nóng do tinh tấn tạo nên, do tinh cần nhen nhúm lên, ở đây, Ta nói không có một sự sai biệt gì về giải thoát đối với giải thoát.

6 Sãka một loại gỗ như gỗ Teak. Xem M. II. 152, 183.

- Bạch Thế Tôn, Thế Tôn thuyết có nhân duyên, Thế Tôn thuyết liên hệ đến nhân duyên. Bạch Thế Tôn, nhưng có chư thiên không? Thưa Đại vương, sao Đại vương có thể nói: "Bạch Thế T6n, nhimg có chư thiên kh6ng?" Bạch Thế Tôn, không biết chư thiên ấy có sanh lại tại đây không (itthatta) hay không sanh lại tại đây? -Thưa Đại vương, chư thiên nào có não hại tâm, sanh lại tại đây; chư thiên nào không có não hại tâm, không sanh lại tại đây. 381. Khi được nghe nói vậy? Tướng quân Vidũdabha bạch Thế Tôn: - Bạch Thế Tôn, chư thiên có não hại tâm, sanh lại tại đây có thể đánh đuổi hay tẩn xuất chư thiên không có não hại tâm, không sanh lại tại đây không? Tôn giả Ãnanda khởi lên ý nghĩ như sau: "Tướng quân Vidũdabha này là con Vua Pasenadi nước Kosala, ta là con Thế Tôn. Nay đã đến thời người con nói chuyện với người con." Rồi Tôn giả Ãnanda nói với Tướng quân Vidũdabha: -Này Tướng quân, nay ở đây, tôi sẽ hỏi lại Tướng quân vấn đề này. Nếu có thể được, Tướng quân hãy trả lời. Này Tướng quân, Tướng quân nghĩ thế nào? Xa rộng cho đến lãnh thô của Vua Pasenadi nước Kosala, và tại chỗ của Vua Pasenadi nước Kosala ngự trị, trị vì; tại chỗ ấy, Vua Pasenadi nước Kosala có thể đánh đuổi hay tẩn xuất vị Sa-môn hay Bà-la-môn có côĩiệ đức tu hành hay không có công đức tu hành, có sống Phạm hạnh hay không sổng Phạm hạnh ra khỏi chỗ ấy không? —Thưa Tôn giả, xa rộng cho đên lãnh thô của Vua Pasenadi nước Kosala và chỗ nào Vua Pasenadi nước Kosala ngự trị, trị vì; tại chỗ ấy, Vua Pasenadi nước Kosala có thê đánh đuôi hay tân xuất vị Sa-môn hay Bà-la-môn có công đức tu hành hay không có công đức tu hành, có sống Phạm hạnh hay không sống Phạm hạnh ra khỏi chỗ ấy. - Thưa Tướng quân, Tướng quân nghĩ thế nào? Xa rộng ra ngoài lãnh thổ của Vua Pasenadi nước Kosala, và tại chỗ của Vua Pasenadi nước Kosala không ngự trị5 không trị vì; tại chỗ ấy, Vua Pasenadi nước Kosala có thể đánh đuổi hay trục xuất vị Sa-môn hay Bà-la-môn có công đức tu hành hay không có công đức tu hành, có sống Phạm hạnh hay không sống Phạm hạnh ra khỏi chỗ ấy không? Thưa Tôn giả, xa rộng ra ngoài lãnh thô của Vua Pasenadi nước Kosala, và tại chỗ của Vua Pasenadi nước Kosala kh6ng ngự trị? không trị vì; tại chỗ ấy, Vua Pasenadi nước Kosala không thể đánh đuổi... (như trên)... ra khỏi chỗ ấy. —Thưa Tướng quân, Tướng quân có nghe nói đến chư thiên ở cõi trời Ba Mươi Ba không? Thưa vâng, Tôn giả. Chúng tôi có nghe nói đến chư thiên ở cõi trời Ba Mươi Ba. Và ở đây, Vua Pasenadi nước Kosala cũng nghe có nói đến chư thiên ở cõi trời Ba Mươi Ba.

—Này Tướng quân, ông nghĩ thế nào? Vua Pasenadi nước Kosala có thể đánh đuổi hay tẩn xuất chư thiên ở cõi trời Ba Mươi Ba ra khỏi chỗ ấy được không? Thưa Tôn giả, Vua Pasenadi nước Kosala không thể thấy chư thiên ở cõi trời Ba Mươi Ba, làm sao Vua lại có thể đánh đuổi hay tẩn xuất chư thiên ở cõi trời Ba Mươi Ba ra khỏi chỗ ấy?

—Cũng vậy, này Tướng quân, những chư thiên có não hại tâm, sanh lại tại đây5 không thể thấy được chư thiên không có não hại tâm, không sanh lại tại đây, làm sao lại có thê đánh đuôi hay tân xuất chư thiên không có não hại tâm, không sanh lại tại đây ra khỏi chỗ ấy được? 382. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala bạch Thế Tôn: Bạch Thế Tôn, Tỷ-kheo ấy tên gọi là gì?

Thưa Đại vương, tên là Ãnanda. Thật hân hoan thay! Thật hoan hỷ thay!7 Tôn giả Ãnanda thuyết có nhân duyên, Ãnanda thuyết liên hệ đến nhân duyên. Bạch Thế Tôn, có Phạm thienkhong? * - Thưa Đại vương, sao Đại vương có thể nói như vậy: 66Bạch Thế Tôn, có Phạm thiên kh6ng?" Bạch Thế Tôn, Phạm thiên có sanh lại tại đây hay không sanh lại tại đây? Thưa Đại vương, nếu Phạm thiên có não hại tâm thì Phạm thiên ấy có sanh lại tại đây; nếu không có não hại tâm thời Phạm thiên ấy không sanh lại tại đây. Rồi một người khác tâu với Vua Pasenadi nước Kosala: -Tâu Đại vương, Bà-la-môn Safijaya thuộc dòng họ Ãkãsa đã đến. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala nói với Bà-la-môn Sanjaya thuộc dòng họ Ãkãsa: —Này Bà-la-môn, ai phổ biến câu chuyện này trong nội cung? -Tâu Đại vương, Tướng quân Vidũdabha. Tướng quân Vidũdabha lại nói: -Tâu Đại vương, chính Bà-la-môn Sanjaya thuộc dòng họ Ãkãsa. Rồi có một người tâu với Vua Pasenadi nước Kosala: Tâu Đại vương, nay đã đến thời dùng xe. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala bạch Thế Tôn: - Bạch Thế Tôn, chúng con đã hỏi Thế Tôn về Nhứt thiết trí, Thế Tôn đã trả lời về Nhứt thiết trí. Câu trả lời ấy làm cho chúng con thoải mái, được chúng

1 Ẫnando vata, bho, ãnandarũpo vata, bho\

con chấp nhận, nên chúng con hoan hỷ. Bạch Thế Tôn? chúng con đã hỏi Thế Tôn về sự thanh tịnh của bốn giai cấp, Thế Tôn đã trả lời cho chúng con về sự thanh tịnh của bốn giai cấp. Câu trả lời ấy làm cho chúng con thoải mái, được chúng con chấp nhận, nên chúng con hoan hỷ. Bạch Thế T6n, chúng con hỏi Thế Tôn về chư thiên và Thế Tôn đã trả lơi về chư thiên. Câu trả lời ấy làm cho chúng con thoải mái, được chúng con chấp nhận nên chúng con hoan hỷ. Bạch Thê Ton, chúng con hỏi The Ton ve Phạm thiên va The Ton đã trả lời ve Phạm thiên. Câu trả lời ấy làm cho chúng con thoải mái, được chúng con chấp nhận9 nên làm chúng con hoan hỷ. Bạch Thế Tôn, và những điều gì chúng con hỏi Thể Tôn, vấn đề ấy Thế Tôn đã trả lời, và câu trả lời ấy làm cho chúng con thoải mái, được chúng con chấp nhận nên chúng con hoan hỷ. Bạch Thế Tôn? nay chúng con phải đi. Chúng con có nhiều công việc, có nhiều phận sự phải làm. -Đại vương hãy làm những gì Đại vương nghĩ là hợp thời. Rồi Vua Pasenadi nước Kosala hoan hỷ tín thọ lời Thế Ton dạy, từ chỗ ngồi đứng dậy5 đảnh lễ The Ton, than ben hữu hướng ve Ngài roi ra di.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.